

dr. Kranjec Ferenc

**A szarvasmarha vemhességének
élettana, és megállapításának
lehetőségei**

A vemhesség szakaszai

- **Hólyagcsíra fejlődési szakasza**

- Zigóta

- Embrió

- Tünet nélküli felszívódás, ill visszaivarzás ciklusra- cikluson kívül
- Barázdálódás megindulása, kb. a méhbe történő lejutás után (3-5. nap)
- Külseje még nem jellemző a fajra
- A vemhesség anyai felismerése, a sárgatest perzisztációja, a progeszteron „blokád” kialakulása (kb 16. nap)

- **Szervképződés szakasza**

- „Implantáció” (megtapadás!) megtörténte után
- Elindul a placentáció (kb 20. nap)
- Magzatvíz- és magzatburkok fejlődésnek indulása.
- Szervek kifejlődése (pl. működő szív 22. nap)

- **Magzati növekedés szakasza**

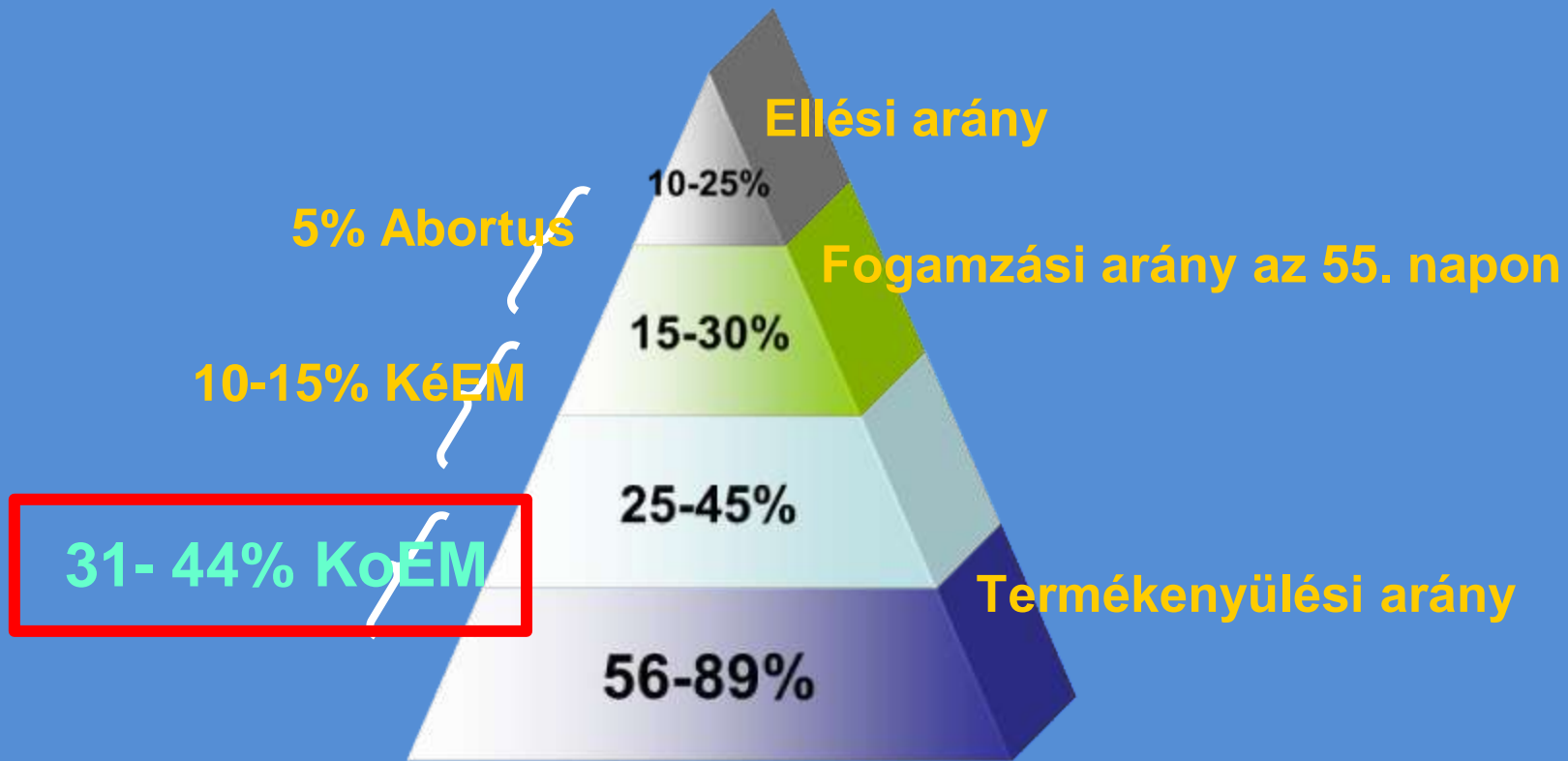
- Magzat

- A működő placenta kialakulásával (42. nap)
- Ezt követően nincs tünet nélküli felszívódás

Vemhességi szövődmények

- **Embrionális mortalitás**
 - Korai: 16-ig: a vemhesség anyai felismerése
 - Késői 16-42
- **Magzati mortalitás**
 - Korai: 42-90 (50)
 - Késői: 90-150: itt már involúció!
- **Vetélés**
 - 150-
- **Koraellés**
- **Ivarzás**
 - Akár 30 naposan is...
- **Cisztásodás**
- **(Hydroallantois, hydramnion)**

Embrióelhalás: Vemhességi piramis

A vemhvre ható károsító hatások

- **A vemhességi szakasz**
 - Embriófelszívódás
 - Ciklusra visszaivarzás
 - Cikluson kívüli visszaivarzás
 - Magzatfelszívódás
 - Vetélés
- **Behatás időtartama, mértéke**
- **Behatás helye (szisztémás és/vagy helyi)**

Vemhességvizsgálati módszerek 1.

DE LEGINKÁBB

Az üresen maradt állatok mielőbbi kiszűrése

- Mielőbbi ciklusindukció, vagy gyógykezelés
- A vehem elvesztésének kiszűrése
- A magzatvesztés arányának felderítése (30 vs. 45 napos fogamzási arány)

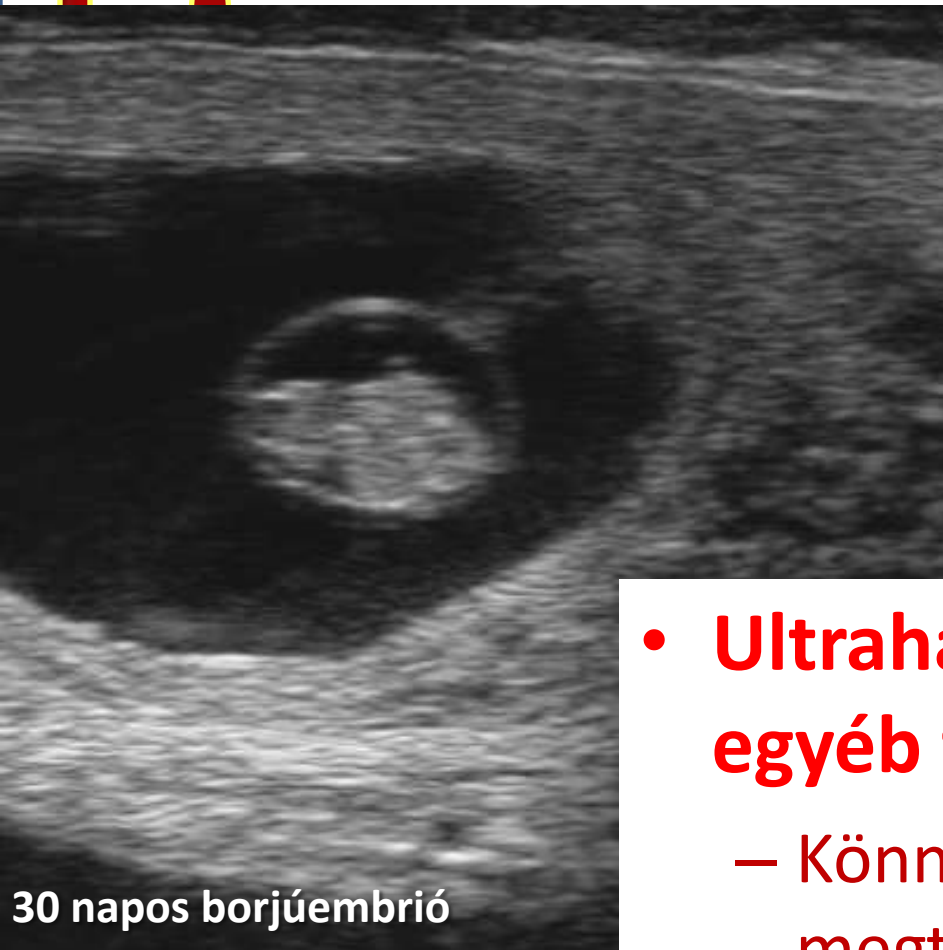
Vemhességvizsgálati módszerek 2.

- Ivarzókeresés
- (Külső tünetek: péra, viselkedés...)
- **Progeszteron-szint meghatározása**
 - 22-24. naptól
 - Nem specifikus a vemhességre nézve
 - Egyszeri mintavételezés alapján nem megbízható
 - A határérték nem feltétlenül mérvadó
 - A ciklushossz változó lehet

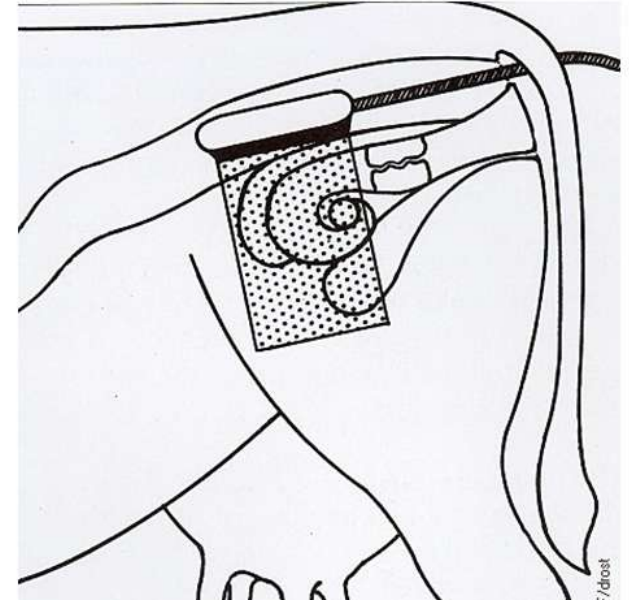
Vemhességvizsgálati módszerek 2.

	B-módú ultrahangvizsgálat	Vemhességi fehérjék meghatározása (bPSPB, bPAG)
Időpont	28-30. naptól	28-30. naptól
Ciklusdiagnosztika	+	önmagában nem
Eredmény	azonnal	késve
Kontrollvizsgálat - lehetősége - szükségessége	akár másnap kell	nehézkes, vagy más módszerrel kell
Magzatfelszívódásról információ	+/- (gyakorlatfüggő)	+
Költség	egyszeri	folyamatos
Egyéb	Kiegészítő diagnosztikai módszer	Kiegészítő diagnosztikai módszer, 100 napig is jelen lehet a vérben ellés után (60 pp napon belüli termékenyítések...)

Vemhességvizsgálati módszerek 3.

30 napos borjúembrió

- **Ultrahangos vemhességvizsgálat egyéb tudnivalói: (hetente!)**
 - Könnyen kivitelezhető, könnyen megtanulható szinte bárki számára
 - Napi rutinba beilleszthető

Vemhességvizsgálati módszerek 4.

- **Rektális vizsgálat**
 - 42. naptól
 - Részaránytalanság, méretnövekedés
 - Méhfal tapintata
 - Folyadék-felhalmozódás
 - Magzatburok, és a magzat jelenléte
 - Ciklusdiagnosztikára alkalmazható

Technológia

Az üres állatok mielőbbi kiszűrése

- **Akkurátus ivarzáskeresés**
 - Legkorábbi üresség diagnózis
 - Azonnali termékenyíthetőség
 - Későbbiekben munkaspórolás
 - Későbbi veszteségeket is jelzi
- **Heti rendszerességgel (legalább!)**
 - Több termékenyítés lehetősége (TA!) (akár egy tehen havi 2x)
 - Kevesebb elszalasztott termékenyítés
 - A kóros állapotok korábbi diagnózisa és kezelési lehetősége
- **Szárazraállításkori kontrollvizsgálat**

**Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!**